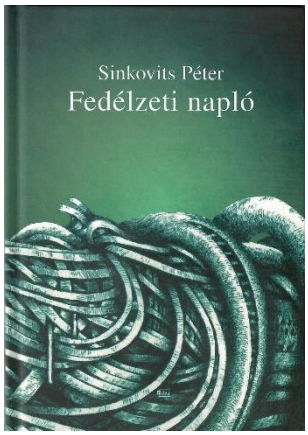

Sári László

Az alaphang érintése

Sinkovits Péter (1946–2023)

Sinkovits Péter: Fedélzeti napló

Aki fél a titkoktól, az vagy nekik ront, és elszántan üldözi őket, vagy leszegett fejjel elfordul tőlük. Az egyik mindenáron megfejtést, magyarázatot követel, fel akarja számolni a kétség minden formáját, írmagja se maradjon; a másik meg úgy érzi, hogy a titkok üldözik, egyenesen a halálba kergetik. Mindkettő elbukik, mindkét viszony tarthatatlan. A racionális megértés fékezhetetlen vágya mégis ide, ebbe a boldogtalan kergetőzésbe, a bizonyosság hajszolásába űzi hőseit. Minél világosabban akarnak látni, annál sűrűbb lesz a homály. Így lesznek aztán a rejtelmek óriássá.

Ám azt mondják, létezik másféle viszony is a titkokkal, létezik olyan megfontolás, amely a *nemértést* értékesebbnek, fontosabbnak tartja, mint a *megértést*. Amely szerint a titkokkal kialakított jó viszony a záloga mindenfajta nyugalomnak, derűnek, a társakkal szőhető elfogadásnak, együttérzésnek, de az emberi világon túlival létrehozható békességnek is.

Azt mondják, vannak, akik a titkokat keresik, lesik, csodálják. Nem firtatják létezésük okát. Magukhoz engedik őket, és vigyáznak, nehogy feltörjék a titkok burkát. A rejtelmek kezesek lesznek, szelíden lengik körül őket. Ők pedig bennük mint jelképben, a világ egészét látják. Általuk lesznek otthon égen és földön egyformán. Ők az álmodók, ők a felhőjárók, ők a boldogok.

Hiszem, hogy ilyen boldog felhőjáró volt *Sinkovits Péter* is Zentán. Legszebb versei olyan tiszta hangon szólnak közeli és messzi titkokról és varázsról, mintha gyerekkórus éneke szállna felénk. Egyszerre naiv és nagyvonalú megengedéssel, a rejtelmek gyermeki tiszteletével. Ezt a hangot szeretem a verseiben leginkább. Hőse, a költő nem okoskodik, esze ágában sincs fölfedni, megfejteni semmit a megfoghatatlanból. Egyszerűen és pontosan fölrajzolja a jelenséget, amely előtt az ember (ha őszinte) csak ünnepi ruhába öltözve, esendőn áll. Fölrajzolja az érthetetlent, amit csodál, aztán elemeli, röpteti. Máris ott száll, lebeg a magasban, sokkal távolabb a valóságtól, mint amikor a költő alaphelyzetében rátalált.

„mindig csak egy mondatot kerestem / figyeltem / s e gonosz tánc egyre fárasztott / de bíztam / a rejtjel mindent megold / akkor egy nap / tetovált gyűrű perdült a néma vizeken” (Titkok)

*

„… sötét liliomok / szivárgó vágya / rézsút figyelem / mi ez a vonulás / és mi marad utána” (Szoktató)

*

„csillagseb / a nyak és a váll találkozásánál / minden mozdulatra / valami furcsa fájdalmat érzek / ott a Jupiter-tájékon” (Valami furcsa fájdalom)

*

„Ha majd a szavak kihunynak / s felfüggesztve csomókban a szárítón / – elsétálok lassan, / egészen a tóig. / Tükre sötét, / az égbolt már alatta.”
(Tiszteletkör)

Ha nem értjük a jelenséget, nem érthetjük a jelenség rajzát, a verset sem – mondhatnánk, ha lenne hozzá bátorságunk. De akár értjük – ki-ki a maga módján –, akár nem, mindenki megnyugszik a rövid zenei szólamok után, mert egy lépéssel mégiscsak közelebb kerültünk magunkhoz. Csengőn szállt el felettünk gyerekhangon egy szokatlan, furcsa dallam. A megfoghatatlan hangja volt, megérintettük, megkönnyebbültünk.

Sinkovits Péter posztumusz kötete *Fedélzeti napló* címmel ezekben a hetekben jelent meg szülővárosában, a zEtna Kiadónál. Válogatott és új versek olvashatók az okos kis kötetben (szerkesztője Beszédes István), a költő és kiadója mindig tudta, hogy versekből nem szabad vaskos kötetre valót válogatni. Akármilyen jó versek legyenek is, sokat ezekből se lehet olvasni. Keveset és többször, ez az igazi versolvasás. Főként, ha üzenet, ha útravaló a válogatás. Nyilvánvaló, hogy ilyennek tekinthető minden búcsúkötet. Ezeknek a verseknek nagy része, mintha már odaátról szólna. A költő jóideje, szépen és gondosan készült rá.

„Marad végül kijutni / az alkalmatlan szavak rengetegéből, / figyelembe véve a szűkülő szemhatárt. / De annak vonala talán nem is lézetik. / Ez már a kontúrok leváló, önálló élete: / ég és víz. / Melyik közelebb?” (Szemhatár)

*

„Ellökődik szó a papírtól, / méltóság a vereségtől. / Ki mindent halaszt, / révbe ér úgyis. / A herceg sem muzsikál / nyári délben, / szalmahordó kosarunkból / eltűnnek végleg / az eddig őrzött kacatok. / Fa odvából / előbújik ismét a kisfiú, / lehántva magáról a maszkot, / felsegít és integet, / s remeg mielőtt felrepülne.“ (Az alaphang érintése)

*

„A másvilágon, / ha villámlik, / szabad-e fa alá állni? / Vagy ott már feltétlen a biztonság? / Itt / a felhőtekintetű, bronzsarús balerinák / meg a suttogó kőangyalok: / szétlebbentett új való. / Vagy csak a vajákos látszat ismét?” (Szabadjárás)

Sinkovits Péter: Fedélzeti napló
zEtna Kiadó, 2023.